

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๖

การศึกษาคนควาเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อค้นหาปัญหาในการวิจัย และติดต่อ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช เพื่อขอใช้แบบสำรวจตัวเอง (Preference Survey) ซึ่งได้สร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการวิจัย

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรในการวิจัยเป็นศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา ๖ จำนวน ๗ จังหวัด คือลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ชัยนาท และอุทัยธานี แยกเป็นศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจำนวน ๔๐ คน และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอจำนวน ๑๔๓ คน รวมทั้งสิ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ความเป็นมาของเครื่องมือ

จากความเชื่อที่ว่าแบบฉบับของบุคลิกภาพมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรม การนิเทศของยูนิเทค และจากการศึกษาแนวความคิดของ Jung เกี่ยวกับการตัดสินใจ ทักษะ และจิตวิทยาเชิงวิเคราะห์แล้ว ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช จึงประยุกต์แนวคิดนั้นและสร้างแบบสำรวจตัวเองขึ้นมาเพื่อประโยชน์ทางการนิเทศการศึกษาโดยตรง จุดมุ่งหมายคือต้องการให้ยูนิเทคได้รู้จักตนเองและประเภทบุคลิกภาพของตนเอง

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้

แบบสำรวจตัวเองประกอบด้วยกระทงข้อความที่จัดเอาไว้ในลักษณะที่เป็น กูกระทงจำนวน ๓๒ กู ข้อความแต่ละข้อความเกี่ยวกับความเป็นจริงหรือไม่จริงในตัวบุคคลนั้น ใช้วัดบุคลิกภาพ ๔ ด้านดังนี้คือ

ด้านทัศนคติ (Attitude Types)

แบ่งเป็นบุคลิกภาพประเภทเก็บตัว (Introvert - I) กับประเภทเปิดเผย (Extrovert - E) และผสมผสานระหว่างเก็บตัวและเปิดเผย (Introvert - Extrovert - IE)

ด้านการรับรู้ความเป็นจริง (Reality Perception)

แบ่งเป็นประเภทมีความหยั่งรู้ (Intuition - N) กับประเภทมีความรู้สึกและการรับรู้ที่รวดเร็ว (Sensory - S) และผสมผสานระหว่างมีความหยั่งรู้และมีความรู้สึกและการรับรู้ที่รวดเร็ว (Intuition - Sensory - NS)

ด้านการพิจารณาตัดสินต่อสิ่งที่รับรู้

แบ่งเป็นประเภทการใช้ความคิด (Thinking - T) เป็นเครื่องมือในการพิจารณาตัดสินใจ กับประเภทการใช้ความรู้สึก (Feeling - F) เป็นเครื่องมือในการพิจารณาตัดสินใจ และผสมผสานระหว่างการใช้ความคิดและความรู้สึกเป็นเครื่องมือในการพิจารณาตัดสินใจ

(Thinking - Feeling - TF)

ค่านิยมที่ใช้ในการตัดสินใจ

แบ่งเป็นประเภทใช้การรับรู้ (Perceiving - P) กับประเภทใช้การตัดสินใจ (Judgmental - J) และผสมผสานระหว่างใช้การรับรู้และการตัดสินใจ (Perceiving - Judgmental - PJ)

ผู้ตอบแบบสำรวจต้องให้คะแนนในคอลัมน์ a และ b ของแต่ละข้อทั้งแคขข้อ ๑ - ๓๒ ให้ตรงกับลักษณะของตนโดยให้คะแนนระหว่าง ๐ ถึง ๕ คะแนน คะแนน ๐ หมายถึงผู้ตอบไม่มีลักษณะหรือไม่เป็นเช่นนั้น คะแนน ๕ หมายถึงผู้ตอบมีลักษณะหรือเป็นเช่นนั้น หรือไม่เห็นด้วยกับข้อความกับข้อความอีกด้านหนึ่ง คะแนนทั้งคอลัมน์ a และ b จะต้องรวมกันได้ ๕ คะแนน เช่น ๐ และ ๕ หรือ ๑ และ ๔ หรือ ๒ และ ๓ เมื่อให้คะแนนตัวเองเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจึงนำคะแนนแต่ละข้อมาจัดลงแบบฟอร์มการคิดคะแนนเพื่อแยกประเภทบุคลิกภาพดังนี้

Introvert-I		Extrovert-E		Intuition-N		Sensory-S	
ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน
๑ a		๑ b		๓ a		๓ b	
๓ a		๓ b		๑๑ b		๑๑ a	
๑๓ b		๑๓ a		๑๕ a		๑๕ b	
๑๔ a		๑๔ b		๑๘ a		๑๘ b	
๑๓ b		๑๓ a		๒๑ a		๒๑ b	
๒๒ b		๒๒ a		๒๓ a		๒๓ b	
๒๔ b		๒๔ a		๒๖ b		๒๖ a	
๒๔ b		๒๔ a		๓๐ a		๓๐ b	
คะแนนรวม I -		คะแนนรวม E -		คะแนนรวม N -		คะแนนรวม S -	
Thinking-T		Feeling-F		Perceiving-P		Judgmental-J	
ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน
๔ a		๔ b		๒ a		๒ b	
๔ b		๔ a		๕ b		๕ a	
๑๒ b		๑๒ a		๖ a		๖ b	
๑๖ a		๑๖ b		๙ b		๙ a	
๑๙ b		๑๙ a		๑๐ b		๑๐ a	
๒๔ b		๒๔ a		๒๐ a		๒๐ b	
๒๓ a		๒๓ b		๒๙ a		๒๙ b	
๓๑ b		๓๑ a		๓๒ b		๓๒ a	
คะแนนรวม T -		คะแนนรวม F -		คะแนนรวม P -		คะแนนรวม J =	

ค่านทัศนคติ (Attitude Types)

ถ้าคะแนนรวม I (Introvert) มากกว่า E (Extrovert) แสดงว่า
 ผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทเก็บตัว (Introvert)

ถ้าคะแนนรวม E มากกว่า I แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภท
 เปิดเผย (Extrovert)

ถ้าคะแนนรวม I เท่ากับ E แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพผสมผสาน
 ระหว่างเก็บตัวและเปิดเผย (Introvert - Extrovert)

ค่านการรับรู้ความเป็นจริง (Reality Perception)

ถ้าคะแนนรวม N (Intuition) มากกว่า S (Sensory) แสดงว่า
 ผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทมีความหยั่งรู้ (Intuition)

ถ้าคะแนนรวม S มากกว่า N แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภท
 มีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว

ถ้าคะแนนรวม N เท่ากับ S แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพผสมผสาน
 ระหว่างมีความหยั่งรู้และความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว (Intuition - Sensory)

ค่านการพิจารณาตัดสินที่รับรู้

ถ้าคะแนนรวม T (Thinking) มากกว่า F (Feeling) แสดงว่า
 ผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทใช้ความคิด (Thinking) ในการตัดสินใจ

ถ้าคะแนนรวม F มากกว่า T แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภท
 ใช้ความรู้สึก (Feeling) ในการตัดสินใจ

ถ้าคะแนนรวม T เท่ากับ F แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพผสมผสาน
 ระหว่างใช้ความคิดและความรู้สึกในการตัดสินใจ (Thinking - Feeling)

ค่านแบบนิยมนที่ใช้ในการตัดสินใจ

ถ้าคะแนนรวม P (Perceiving) มากกว่า J (Judgmental) แสดงว่า
 ผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทใช้การรับรู้ (Perceiving)

ถ้าคะแนนรวม J มากกว่า P แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภท
 ใช้การตัดสินใจ (Judgmental)

ถ้าคะแนนรวม P เท่ากับ J แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพผสมผสาน

ระหว่างใช้การรับรู้และการตัดสินใจ (Perceiving - Judgmental - PJ)

ก่อนนำเครื่องมือแบบสำรวจตัวเองไปใช้กับกลุ่มประชากร ผู้วิจัยได้นำไปหาค่าความเชื่อมั่นแยกตามประเภทบุคลิกภาพ โดยวิธี Test - Retest กับศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรในการวิจัย แต่มีลักษณะใกล้เคียงกันที่สุดจำนวน ๔๓ คน ระยะเวลาที่สำรวจห่างกันประมาณ ๒ สัปดาห์ แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ใช้สูตร Pearson Product Moment Correlation Coefficient

$$r_{tt} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{N \sum X^2 - (\sum X)^2} \sqrt{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2}}$$

เมื่อ r_{tt} คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

N คือ จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum XY$ คือ ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนการสอบครั้งแรก (X) และคะแนนการสอบครั้งที่สอง (Y)

$\sum X$ คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งแรก

$\sum Y$ คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งที่สอง

$\sum X^2$ คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งแรกแต่ละตัว ยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งที่สองแต่ละตัว ยกกำลังสอง

ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น (r_{tt}) ดังนี้

<u>ประเภทบุคลิกภาพ</u>	<u>ค่าความเชื่อมั่น</u>	<u>หมายเหตุ</u>
Introvert (I)	.๗๖ *	* มีนัยสำคัญทางสถิติที่
Extrovert (E)	.๗๐ *	ระดับ .๐๐๑
Intuition (N)	.๗๔ *	
Sensory (S)	.๗๒ *	

<u>ประเภทบุคลิกภาพ</u>	<u>ค่าความเชื่อมั่น</u>	<u>หมายเหตุ</u>
Thinking	.๗๖ *	* มีนัยสำคัญทางสถิติที่
Feeling	.๗๕ *	ระดับ .๐๐๑
Perceiving	.๖๗ *	
Judgmental	.๖๔ *	

และแบบสำรวจตัวเองนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .๗๒ * จึงทำให้เชื่อได้ว่าแบบสำรวจตัวเองฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น (reliability) สูงสามารถนำไปใช้กับกลุ่มประชากรที่ต้องการได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย พร้อมทั้งแบบสำรวจตัวเองไปพบผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา ๖ คนด้วยกัน เพื่อขอส่งเครื่องมือให้กลุ่มประชากรบ้านสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ผู้วิจัยรับข้อมูลคืนทางไปรษณีย์

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๑ จนถึงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ จำนวนแบบสำรวจที่ส่งไปทั้งสิ้น ๒๖๓ ฉบับ ได้รับคืนจำนวน ๒๑๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๒๗ มีแบบสำรวจที่ไม่สมบูรณ์จำนวน ๖ ฉบับ คงเหลือแบบสำรวจที่สมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์จำนวน ๒๑๓ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๘๔

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แยกการวิเคราะห์ออกเป็น ๒ ส่วนดังนี้

ส่วนที่ ๑ วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ ด้วยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ แยกตามรายสถานภาพคือ เพศ อายุ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ และระยะเวลาที่เคยเป็นครูก่อนดำรงตำแหน่ง

ศึกษานิเทศก์ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียงอธิบาย
ส่วนที่ ๒ วิเคราะห์เปรียบเทียบบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
แยกเป็นรายประเภทบุคลิกภาพ คว้ยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ นำเสนอในรูป
ของตารางประกอบความเรียงอธิบาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย